

Skitse til ny økonomisk regulering af vandsektoren

DANVA's bestyrelse ser frem til at drøfte denne skitse og udvikle detaljerne heri i samarbejde med Vandreguleringsudvalget. DANVA's bestyrelse ser frem til et godt samarbejde.

December 2024

Introduktion & situationsbillede

DANVA's medlemmer ser, at der er et presserende behov for et regulatorisk paradigmeskifte. Det er helt afgørende for sektorens udvikling, at den nye regulering designs i forhold til samfundets fremtidige behov og krav til selskaberne

Fremtiden for vandsektoren kræver et paradigmeskifte i den økonomiske regulering

Reguleringen i dag er bagudskuende

- Reguleringen antager en flad investeringscyklus
- Investeringer stoppes pga. manglende omkostningsdækning
- Reguleringen sætter effektiviseringskrav til ikke påvirkelige omkostninger (sunk cost) og allerede konkurrenceudsatte indkøb
- Reguleringen er administrativ tung og regulator er blevet til lovgiver (sammenblanding af roller)

En ny regulering skal matche det store nye investeringsbehov

Selskaberne ser ind i en fremtid med stærkt stigende investeringer grundet:

- Reinvesteringer i eksisterende infrastruktur
- Investeringer i klimatilpasning, grundvandsbeskyttelse og nye krav (fx byspildevandsdirektiv, beredskab m.fl.)
- Investeringer i udvidelser af forsyningsområderne

En ny reguleringen skal være effektiv

- De administrative omkostninger til regulering skal reduceres
- Forretningsunderstøttelse i stedet for dokumentationskrav og kontrol
- Dialog om udvikling og soft-law tiltag
- Et fokuseret og risikobaseret tilsyn

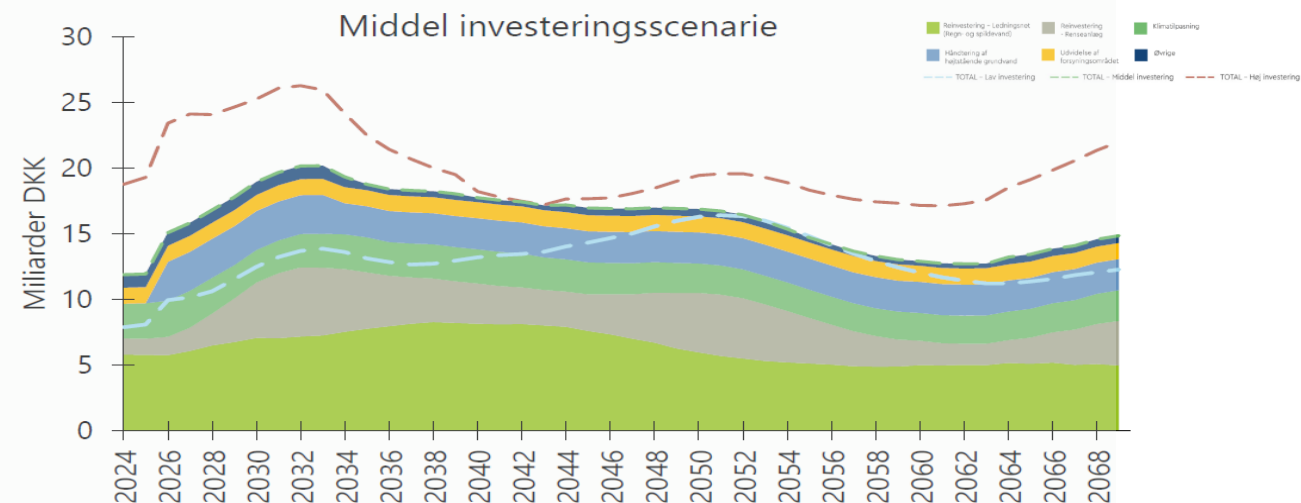
En ny regulering skal understøtte fornuftige løsninger

- Selskaberne skal kunne levere løsninger, som kunder og samfund efterspørger, klogt og effektivt
- Fleksibel og agil i forhold til nye krav
- Understøtte dialog mellem stat og vandselskaber
- Understøtte innovation og udvikling

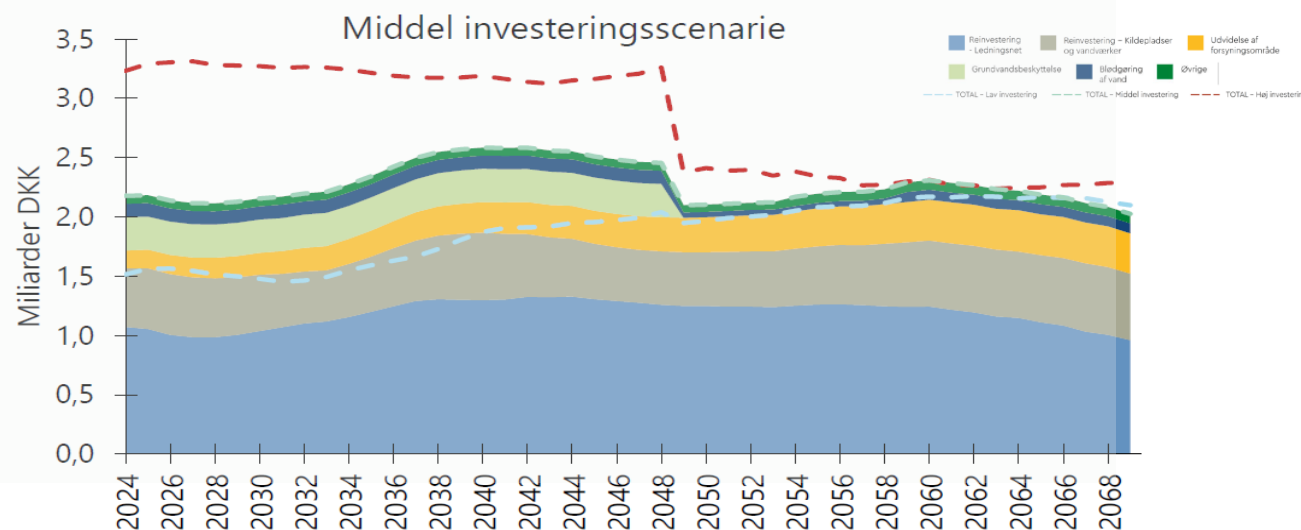

Sektorens fremtidige investeringsbehov for at efterleve samfundets behov og krav

Spildevandsselskaber

Vandselskaber

Krav & designkriterier til den nye regulering

DANVA's medlemmer finder det helt afgørende, at den nye regulering lever op til nedenstående 6 krav. Hertil designes ud fra nedenstående 6 designkriterier

KRAV: Den økonomiske ramme og reguleringen skal...

1

Give omkostningsdækning

Den økonomiske ramme skal bygge på realistiske forventninger og afspejle afskrivningsomkostninger, driftsomkostninger og finansieringsomkostninger.

2

Være fremadskuende og fleksibel

Den økonomiske ramme skal reelt være fleksibel op og ned, så selskaberne kan levere på samfundets behov.

3

Give positive incitamenter

Den økonomiske ramme skal give selskaberne incitament til at slå rammen og ikke kun pisk til at gøre det via effektiviseringskrav.

4

Give mulighed for samarbejde og innovation

Regulering skal ikke forhindre samarbejder, innovation og/eller konsolidering, hvis selskaberne finder det hensigtsmæssigt.

5

Give mulighed for sektorkobling

Reguleringen skal ikke hindre sektorkobling via uhensigtsmæssige regler.

6

Reducere de administrative byrder

Reguleringen skal indrettes således, at de administrative byrder i selskaberne og hos Vandsektortilsynet reduceres. Vandsektortilsynet er vokset betydeligt selvom antallet af regulerede selskaber er faldet.

DESIGNKRITERIER: Den fremtidige regulering skal skabe mulighed for...

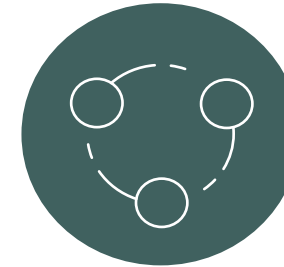
Efterlevelse af politiske mål

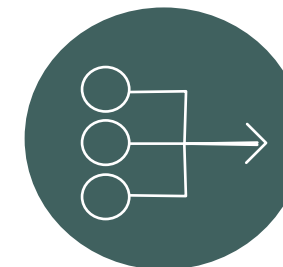
Fleksibilitet

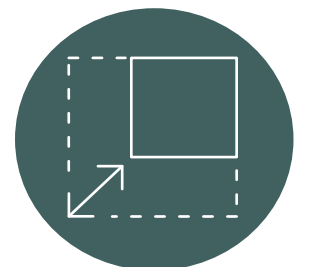
Forrentning

Effektivitet

Simplicitet

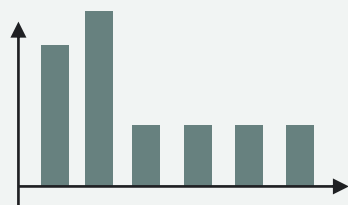
Omkostningsdækning

Hovedbestanddele i den nye økonomiske regulering

'**Fleksibel økonomisk ramme**' er overskriften på nedenstående **foreløbige skitse** til den nye regulering, som lever op til ovenstående krav og designkriterier

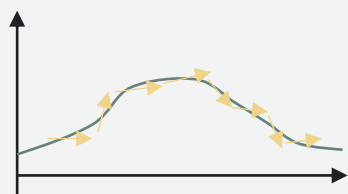
Fleksibel økonomisk ramme til sikring af omkostningsdækning, fleksibilitet og effektivitet

Strategisk forretningsplan

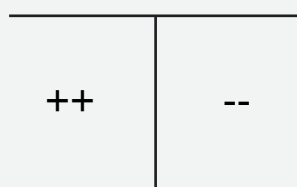
- Den strategiske forretningsplan (herefter forretningsplanen) sættes for 5 år ad gangen og godkendes af selskabets bestyrelse.
- Formålet er at få en fremadskuende og fleksibel økonomisk ramme, der afspejler det fremadrettede investeringsbehov.
- Forretningsplanen er en prognose for de næste 5 år og ikke en detailplanlægning.
- Forretningsplanens TOTEX-niveau sendes til VST, som sætter den fleksible økonomisk ramme herefter.
- Rammerne justeres løbende pba. automatiske indikatorer ligesom nødvendige justeringer i perioden skal kunne håndteres.
- Tillægssystemet nedlægges.

Procesorienteret benchmarking og videndeling

- Sektorens egen procesorienterede benchmarking erstatter den nuværende regulatoriske benchmarking.
- Sektoren sætter selv mål for øget effektivitet, arbejdssikkerhed, kvalitet, service mm.
- Skal der være et regulatorisk effektiviseringskrav på den '**fleksible økonomiske ramme**' må det kun være på påvirkelige omkostninger og ikke sunk cost eller konkurrenceudsatte indkøb. Der må heller ikke være såkaldt dobbelttælling.

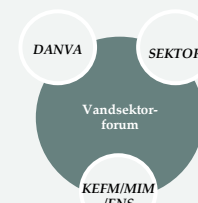
Resultatsaldo

- Selskaber, der slår den økonomiske ramme, belønnes for at give incitament til at gøre det bedre end rammen. Selskabernes resultater opgøres på en resultatsaldo (ekskl. en evt. forskydning af anlægsprojekter).
- Resultatsaldoen forrentes, da det giver incitament til at realisere gevinster så hurtigt som muligt.
- Resultatsaldoen kan anvendes til strategiske investeringer, innovation og udvikling, likviditetsforbedringer m.m.
- Resultatsaldoen kan ikke anvendes til udlodning til ejerne eller initiativer, som medfører risiko for vandforbrugere.

Inddragelse til sikring af, at selskaberne leverer det, som samfundet har behov for

Vandsektorforum

- Sektoren og staten kan facilitere en effektiv dialog og indgå aftaler omkring nye tiltag.
- Det kan være tiltag om eksempelvis sektorkobling, cybersikkerhed, forsyningssikkerhed med mere.
- Der kan også aftales nye analyser, der skal gennemføres til undersøgelse af nye tiltag.

Information og transparens

- Offentliggørelse af den strategiske forretningsplan for at skabe transparens om den forventede udvikling i omkostninger.
- Bidrager til transparens om ændrede omkostninger fra krav og tiltag fra vandforsynings- og spildevandsplaner besluttet af de lokale myndigheder.

Udvikling af nye aktiviteter

Markedsvilkår

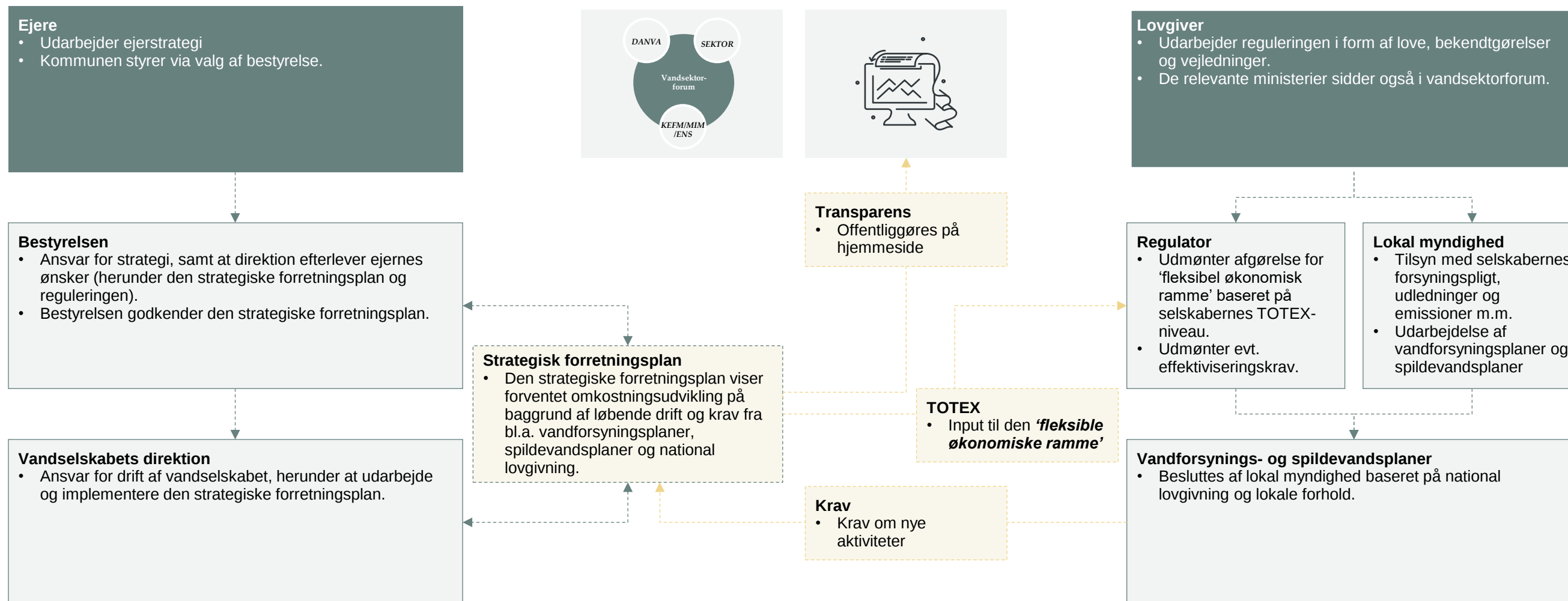
- Nye aktiviteter uden for selskabernes hovedaktiviteter kan gennemføres på markedsmæssige vilkår i selvstændig aktieselskaber.
- De traditionelle vandkunder beskyttes mod risici, som de ikke har indflydelse på.
- Risikodeling med kommercielle samarbejdspartnere.

Benchmarking: Den administrative tunge benchmarking som vi kender den i dag får en mindre betydning i denne skitse til ny regulering. Konkret erstattes den nuværende regulatoriske benchmarking med en procesorienteret benchmarking foretaget af sektoren selv. Formålet er at lave en forretningsunderstøttende benchmarking, som rent faktisk guider selskaberne i bedste praksis. Hertil er der i dag ikke behov for samme 'grønthøster-tilgang', som i 2009, da størstedelen af de driftsmæssige effektiviseringer er opnået. Dvs. omkostningerne til at køre den nuværende administrativt tunge regulatoriske benchmarking ikke længere opvejer gevinsterne herved. Fremtidige gevinster kommer i stedet fra nytænkende og intelligent selskabsdrift, hvilket bedst udvikles via sektorens egen procesorienterede benchmarking.

Governance

Den ovenstående skitse har indbygget en stærk governance-struktur, der skal sikre effektive og gode investeringsbeslutninger

Governance i selskaberne

Kontakter

Vandreguleringsudvalget er altid velkommen til at række ud til vores eksperter hos DANVA. Ligeledes Malte Lisberg Buhr, som er vores eksterne rådgiver.

Carl-Emil Larsen
CEO
+45 2033 8515
cel@danva.dk

Bertel Ifversen
Fagleder inden for økonomisk regulering
+45 8793 3567
bi@danva.dk

Hannah Scheel Andersen
Chefjurist inden for vandsektorloven
+45 87 93 35 62
hsa@danva.dk

Malte Lisberg Buhr (Ekstern rådgiver)
Partner inden for regulerede sektorer
+45 6134 4459
malb@implement.dk

